

Doğum Ağrısı ve Yönetimi

Tülay Yılmaz

HEDEFLER

Bu bölümün çalışmasıyla aşağıdaki bilgi, beceri ve tutumlar kazanılır

- Doğum ağrısının fizyolojisini açıklayabilme,
- Doğum ağrısını etkileyen faktörleri sıralayabilme,
- Doğumun evrelerine göre doğum ağrısının yerlerini gösterebilme,
- Doğum ağrısının yönetiminde kullanılan yöntemleri kavrayabilme,
- Doğum ağrısının yönetiminde kullanılan nonfarmakolojik yöntemleri değerlendirebilme
- Doğum ağrısının yönetiminde kullanılan farmakolojik yöntemlerin sonuçlarını izleyebilme

BAŞLIKLAR

Doğum Eyleminde Ağrı

Ağrının Algılanması

Ağrının İfadesi

Doğum Ağrısının Yönetimi

Nonfarmakolojik Yöntemler

Farmakolojik Yöntemler

ANAHTAR KELİMELER

Ağrı, Doğum, Nonfarmakolojik Yöntemler, Farmakolojik Yöntemler

Genel Anestezi ve Hemşirelik Bakımı

- Genel anestezi düşünüüyorsa, kadına ağız yoluyla hiçbir şey verilmez.
- Order edilen intravenöz sıvı başlanır.
- Anestezi verilmeden önce uterusun yerini değiştirmek için kadının kalçalarından birinin altına bir yükselti yerleştirilir.
- İşlem öncesi kadının onam formunu doldurması sağlanır.

Farmakolojik Yöntemler ve Kanıtlar

Jones ve ark. (2012)'nin doğum ağrısının yönetiminde kullanılan farmakolojik ağrı yöntemlerinin etkinliği ve güvenliği üzerine Cochrane sistematik incelemelerinden elde ettikleri kanıtlar; epidural, kombine spinal epidural (KSE) ve inhale analjezinin, doğum ağrısını etkili bir şekilde yönettiğini, ancak olumsuz etkilere neden olabilir. Epidural ve inhale analjezi, plaseboya veya farklı bir müdahale tipine (epidural vs opioid) kıyasla ağrıyı etkili bir şekilde hafifletir. Kombine spinal epidurallar (KSE), gelecekteki veya düşük doz epidurallerden daha hızlı ağrı keserler. İnhal analjezi alan kadınların kusma, mide bulantısı ve baş dönmesi olasılıkları daha yüksektir. Opioid olmayan ilaçlar ağrıyı hafifletmiş ve tedaviden memnuniyeti arttırmış, ancak ağrı giderme memnuniyeti opioidlere göre daha düşük bulunmuştur. Epidural ağrı yönetiminde etkili bulunmuştur. Ama doğumda forseps ve vakum kullanımının arttığı belirlenmiştir. Ayrıca hipotansiyon, motor blok (bacak hareketini engelleme), ateş ve idrar retansiyon riski artmıştır.

Othman ve ark. (2012)'nin yaptığı incelemede opioid olmayan ilaçların ağrıyı yönetmede ki etkinliği ile ilgili yeterli kanıt olmadığı sonucuna varılmıştır.

ÇALIŞMA SORULARI

1. Doğum ağrısını etkileyen faktörler nelerdir?
2. Doğum eyleminde kullanılan nonfarmakolojik yöntemler nelerdir?
3. Ağrı yönetiminde kullanılan nonfarmakolojik yöntemlerde hemşirelik bakımı nasıldır?
4. Doğum eyleminde kullanılan farmakolojik yöntemler nelerdir?
5. Ağrı yönetiminde kullanılan farmakolojik yöntemlerde hemşirelik bakımı nasıldır?

KAYNAKLAR

- Adams, J., Frawley, J., Steel, A., Broom, A., & Sibbritt, D. (2015). Use of pharmacological and non-pharmacological labour pain management techniques and their relationship to maternal and infant birth outcomes: Examination of a nationally representative sample of 1835 pregnant women. *Midwifery*, 31(4), 458-463.
- Çalık, K. Y., & Kömürcü, N. (2014). SP6 noktasına akupresür uygulanan gebelerin doğum eylemine ve akupresür uygulamasına ilişkin görüşleri. *Clinical and Experimental Health Sciences*, 4(1), 29-37.
- Derry, S., Straube, S., Moore, R. A., Hancock, H., & Collins, S. L. (2012). Intracutaneous or subcutaneous sterile water injection compared with blinded controls for pain management in labour. *The Cochrane Library*.
- Dowswell T., Bedwell C., Lavender T., Neilson J.P., 2009. Transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS) for pain relief in labour. Cochrane Database of Systematic Reviews 2, CD007214.
- Durmaz, A., & Kömürcü, N. (2015). Doğum Ağrısının Yönetiminde Non-farmakolojik Yöntemler: Sistematik İnceleme. *Turkiye Klinikleri Journal of Obstetric-Women's Health and Diseases Nursing-Special Topics*, 1(3), 48-63.

- Ergin A.B. (2017). Doğum ağrısıyla başetme (Farmakolojik olmayan yöntemler). Demirgöz Bal, M., Dereli Yılmaz S. (Editörler). İçinde: Ebelere yönelik kapsamlı doğum. Akademisyen Kitapevi, Ankara. Sayfa 69-98.
- Ergin A.B. (2017). Doğum ağrısıyla başetme (Farmakolojik yöntemler). Demirgöz Bal, M., Dereli Yılmaz S. (Editörler). İçinde: Ebelere yönelik kapsamlı doğum. Akademisyen kitapevi, Ankara. Sayfa 99-116.
- Hamilton A. (2009). Comfort and support in labour. Editör: Diane M.Fraser and Margaret A.Cooper.
- Jahdi, F., Sheikhan, F., Haghani, H., Sharifi, B., Ghaseminejad, A., Khodarahmian, M., & Rouhana, N. (2017). Yoga during pregnancy: The effects on labor pain and delivery outcomes (A randomized controlled trial). *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 27, 1-4.
- Jones L, Othman M, Dowswell T, Alfirevic Z, Gates S, Newburn M, Jordan S, Lavender and T,Neilson JP (2012). Pain management for women in labour: an overview of systematic reviews. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, Issue 3. Art. No.: CD009234.
- Jones, L. V. (2015). Non-pharmacological approaches for pain relief during labour can improve maternal satisfaction with childbirth and reduce obstetric interventions. *Evidence-based nursing*, ebnurs-2014.
- Kömürcü, N., Berkiten-Ergin, A., Çalışkan, E., J.Buckley, S., Y.Çalık, K., Çoker, H. ve Karabekir, N. (2014). Doğum ağrısının kontrolünde non-farmakolojik yöntemler. İçinde: Kömürcü, N. (Ed.). *Doğum Ağrısı ve Yönetimi*, 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul. Sayfa 61-178.
- Levett, K. M., Smith, C. A., Dahlen, H. G., & Bensoussan, A. (2014). Acupuncture and acupressure for pain management in labour and birth: a critical narrative review of current systematic review evidence. *Complementary therapies in medicine*, 22(3), 523-540.
- Mamuk, N., & Davas, N. İ. (2010). Doğum ağrısının kontrolünde kullanılan nonfarmakolojik gevşeme ve tensel uyarılma yöntemleri. *Şişli, Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Bülteni*, 44, 137-144.
- Othman, M., Jones, L., & Neilson, J. P. (2012). Non-opioid drugs for pain management in labour. *The Cochrane Library*.
- Özdamar, D. (2014). Doğum ağrısının kontrolünde farmakolojik yöntemler. İçinde: Kömürcü, N. (Ed.). *Doğum Ağrısı ve Yönetimi*, 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul. Sayfa 47-59.
- Rathfisch, G. Ve Güngör, İ. (2017). Doğum Eyleminde Ağrıyla Birliktelik. Kızılkaya Beji (Ed.). Kadın Sağlığı ve Hastalıkları, 2. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul. Sayfa 377-395.
- Santana, L. S., Gallo, R. B. S., Ferreira, C. H. J., Duarte, G., Quintana, S. M., & Marcolin, A. C. (2016). Transcutaneous electrical nerve stimulation (TENS) reduces pain and postpones the need for pharmacological analgesia during labour: a randomised trial. *Journal of physiotherapy*, 62(1), 29-34.
- Simkin P, Ancheta R. (2016). Doğum Süreci El kitabı. Üçüncü Baskı, çeviri editörü: Samiye Mete. Bölüm 10: doğum sürecine yardımcı araçlar. Konfor Önlemleri. Çeviren Özlem Çiçek. Syf: 326-376.
- Simkin, P., Whalley, J., Keppler, A., Durham, J., & Bolding, A. (2016). Pregnancy, childbirth, and the newborn: The complete guide. Simon and Schuster.
- Smith, C. A., Collins, C. T., Crowther, C. A., & Levett, K. M. (2011). Acupuncture or acupressure for pain management in labour. *The Cochrane Library*.
- Smith, C. A., Levett, K. M., Collins, C. T., & Crowther, C. A. (2011). Relaxation techniques for pain management in labour. *The Cochrane Library*.
- Taavoni, S., Sheikhan, F., Abdolalian, S., & Ghavi, F. (2016). Birth ball or heat therapy? A randomized controlled trial to compare the effectiveness of birth ball usage with sacrum-perineal heat therapy in labor pain management. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 24, 99-102.
- Taşçı, E., & Sevil, Ü. (2007). Doğum ağrısına yönelik farmakolojik olmayan yaklaşımlar. *Genel Tıp Dergisi*, 17(3), 181-186.
- TEKTAŞ, E., Nalan, A. K. A. Y., Arife, M. A. K., & Fatma, A. Y. (2017). Vajinal Doğumda Ağrının Azaltılmasına Yönelik Uygulanan Nonfarmakolojik Yöntemler ve Masajın Etkisi: 2000-2015 Yılları Tez Sonuçları
- Yazdkhasti, M., & Pirak, A. (2016). The effect of aromatherapy with lavender essence on severity of labor pain and duration of labor in primiparous women. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 25, 81-86.